

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de toekenning van een subsidie voor een vernieuwend project werknemersstatuut van de kinderbegeleider gezinsopvang

Definitieve goedkeuring

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit;
- het advies van de Raad van State nr. 65.091/1 van 1 februari 2019.

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

Voorliggend ontwerpbesluit werd principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 december 2018 (VR 2018 2112 DOC.1642/1 en DOC.1642/2)

1.2 Context en inhoud

Kind en Gezin ontwikkelde dit voorjaar, in nauwe samenspraak met het werkveld, een actieplan gezinsopvang. De bepalingen van voorliggend ontwerpbesluit werden voorgelegd op het Raadgevend Comité van Kind en Gezin van 17 oktober 2018 en werden positief geadviseerd.

Met het oog op een kwaliteitsvol en divers aanbod kinderopvang is het belangrijk om het aantal plaatsen gezinsopvang minstens op hetzelfde niveau te houden en om daarnaast ook verder in te zetten op kwaliteit, onder andere de kwalificatie van kinderbegeleiders tegen 1 april 2024. De acties zijn zowel gericht op de onthaalouder als op de organisator.

De volgende acties maken op dit ogenblik voorwerp uit van nieuwe regelgeving:

- verschuiven van plaatsen tussen zorgregio's;
- verhoging van de onkostenvergoeding;
- project werknemersstatuut;
- subsidiëring van de pools gezinsopvang.

Voorliggend ontwerpbesluit regelt de verlenging van het proefproject werknemersstatuut. Sinds 2015 loopt er een vernieuwend project voor kinderbegeleiders gezinsopvang dat eerst 2 jaar duurde, vervolgens verlengd werd voor 2 jaar en eindigt op 31 december 2018.

In het kader van het sociaal overleg (VIA 5) hebben de Vlaamse Regering en de sociale partners zich geëngageerd om het project te verlengen (opnieuw met twee jaar), uit te breiden (meer kinderbegeleiders) en te verbeteren. De verbetervoorstellen bestaan er in om de tewerkstellingsbreuk anders te berekenen (alleen nog kijken naar het aantal uren) en om de loonvoorwaarden te verbeteren (hoger minimumloon)

Het vernieuwend project dat bij voorliggend besluit wordt geregeld is dus meer dan enkel een verlenging van het aflopend project. Het nieuwe subsidiebedrag en de bijhorende subsidievoorwaarden zijn een significante bijsturing. In die zin gaat het om een nieuw project en nieuwe regelgeving.

De kinderbegeleiders die momenteel deelnemen aan het proefproject werken vanaf 1 januari 2019 aan de nieuwe en verbeterde (loon)voorwaarden, tenzij ze zelf beslissen om uit te stappen (en dan terug te vallen op hun sui generis statuut). Kinderbegeleiders die instappen vanaf 1 april 2019 werken meteen volgens de nieuwe en verbeterde (loon)voorwaarden.

1.3 Gevolggevingen advies Raad van State

De Raad van State verleende haar advies nr. 65.091/1 op 1 februari 2019. Hieronder worden de aanpassingen opgenomen naar aanleiding van dit advies. Aangezien deze aanpassingen niet fundamenteel zijn, wordt de tekst niet opnieuw ter advies voorgelegd aan de Raad van State.

Aanhef.

Verwijzend naar het advies 65.091/1 van de Raad van State gegeven op 1 februari 2019 (hierna 'het advies' genoemd) onder punt 4 is het aangewezen de rechtsgrond aan te vullen met het artikel 8, §2, juncto artikel 6, van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

Artikel 1.

Er werd een artikel 1 ingevoegd, waarin de begrippen 'een organisator die onder de publieke sector valt' en 'een organisator die onder de private sector valt' gedefinieerd worden. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies Raad van State (punt 9).

Artikel 2 (voorheen artikel 1), artikel 3 (voorheen artikel 2), artikel 10 (voorheen artikel 9), artikel 11 (voorheen artikel 10) en artikel 18 (voorheen artikel 17).

De bepalingen in de artikels 2, 3, 10, 11 en 18 werden aangepast conform het advies Raad van State (punten 7, 8, 10, 11, 12 en 17).

Artikel 4 (voorheen artikel 3).

Door de invoeging van een artikel 1 waarin de begrippen 'een organisator die onder de publieke sector valt' en 'een organisator die onder de private sector valt' gedefinieerd worden, wordt tegemoetgekomen aan het advies Raad van State (punt 9) bij artikel 4 (voorheen artikel 3).

Verder dient nog te worden verduidelijkt dat, met 'uit het vernieuwend project stappen', bedoeld wordt dat de kinderbegeleider effectief niet meer aan het project deelneemt. Bij afwezigheid door ziekte, zwangerschapsverlof of ouderschapsverlof neemt de kinderbegeleider nog steeds deel aan het project, is er nog steeds een arbeidsovereenkomst met de organisator en zit de kinderbegeleider dus nog steeds 'in het project'.

Artikel 7 (voorheen artikel 6).

De in het advies (punt 5) geformuleerde opmerking omtrent de Europese regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen stelt dat de bepalingen in artikel 7 (voorheen artikel 6) niet in overeenstemming lijkt te zijn met het vereiste inzake het vermijden van overcompensatie.

Dit punt lijkt wat scherp geformuleerd te zijn door de Raad van State, nu de bepalingen van

het besluit 2012/21/EU moeten worden gezien binnen het vernieuwd project in zijn geheel. Het besluit voldoet wel degelijk aan de bepalingen van het besluit 2012/21/EU aangezien het bedrag van de subsidie in het kader van het project afgestemd is op de meerkost die de organisator in de hoedanigheid van werkgever moet dragen in vergelijking met de kosten die hij heeft ten aanzien van onthaalouders in het sui generisstatuut. De regelgeving bevat ook parameters om overcompensatie tegen te gaan, meer bepaald ontvangt de organisator slechts subsidie per werknemer en bij uitdiensttreding zal die subsidie wegvallen. Tot slot zullen ook de controles ervoor zorgen dat overcompensatie uitgesloten is. In die zin is voldaan aan het besluit 2012/21/EU waardoor aanmelding niet nodig is.

In dit opzicht lijken de bepalingen in artikel 6 ons wel degelijk in overeenstemming te zijn met het vereiste inzake het vermijden van overcompensatie.

Artikel 13 (voorheen artikel 12).

Artikel 13, tweede lid, 6°, de verklaring op erewoord in het aanvraagformulier werd geschrapt. Een verklaring op erewoord is hier geen meerwaarde. Van een organisator die met werknemers werkt, kan worden verwacht dat deze organisator weet wat het werkgeverschap inhoudt.

Artikel 15 (voorheen artikel 14).

Artikel 15, eerste lid, van het ontwerp, werd aangepast conform het advies Raad van State. Artikel 15, tweede lid, bepaalt welke ontvankelijkheidscriteria in aanmerking worden genomen. Artikel 15, derde lid, werd aangepast conform het advies en bepaalt welke uitsluitingscriteria in aanmerking worden genomen. In artikel 15, vierde lid werd het woord 'minstens' geschrapt, waardoor wordt tegemoetgekomen aan het advies Raad van State (punt 14). In artikel 15, vijfde lid en zesde, wordt vervolgens ook verduidelijkt hoe de rangorde van de aanvragen wordt bepaald.

Artikel 16 (voorheen artikel 15).

De delegatie van verordenende bevoegdheid in dit besluit wat betreft het uitwerken van het evaluatiekader, in overleg met de sociale partners, is gebillijkt om praktische redenen en heeft een zeer beperkte en hoofdzakelijk technische en niet-beleidsmatige draagwijdte. Er mag bovendien worden van uitgegaan dat de instelling die de betrokken reglementering dient toe te passen of er toezicht op uitoefent, in casu Kind en Gezin, ook het best geplaatst is om dit evaluatiekader met kennis van zaken uit te werken.

Artikel 17 (voorheen artikel 16)

De regeling omtrent het toezicht in dit besluit werd ingevolge het advies (punt 16) weggelaten. Aangezien het ontwerp besluit Vlaamse regering geen andere toezichthouders dan Kind en Gezin en Zorginspectie aanwijst, volstaat artikel 15 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, waarin het aspect van toezicht wordt geregeld.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1 Financiële weerslag van het voorstel

Bij de VIA 5 onderhandelingen werd een bijkomend budget van 3.440.000 euro vrijgemaakt voor de verlenging, verbetering en uitbreiding van het aflopende project, waarbij 75% van het bedrag voorzien wordt voor de private diensten voor onthaalouders en 25% voor de publieke diensten voor onthaalouders.

Voor de private sector wordt 2.580.000 euro ingezet voor de toepassing van de verbetervoorstellen en de uitbreiding van de huidige 112 VTE die deelnemen aan het proefproject met 159,5 VTE, waarbij de sociale partners via Sociale Maribel 573.375 euro extra budget voorzien.

Voor de publieke sector wordt 835.622,43 euro ingezet voor de toepassing van de verbetervoorstellen en de uitbreiding van de huidige 12 VTE die deelnemen aan het proefproject met 33 VTE. Het restbedrag wordt ingezet voor de bijpassing van het verschil tussen subsidie en de hogere loonkost.

De vereiste kredieten (bestaande uit de huidige beschikbare kredieten en de extra investering die met voorliggend ontwerpbesluit wordt voorzien) zijn ingeschreven op ESR gezinsopvang 343222A.

2.2 Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met kenmerk JVE/AVP/18/0423 werd verleend op 19 oktober 2018. De Inspectie van Financiën stelt dat het voorafgaand akkoord van de Vlaamse minister voor begroting vereist is.

Inspectie van Financiën geeft een ongunstig advies met als motivering dat een kosten-batenanalyse ontbreekt. De Inspectie van Financiën gaat daarbij voorbij aan het feit dat er bij de verlenging van het proefproject wel degelijk een evaluatie werd opgemaakt.

2.3 Begrotingsakkoord

Het akkoord van de minister bevoegd voor begroting werd verleend op 18 december 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg;
- 5 conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/434 van 8 oktober 2018.

5.2 RIA

De onderbouwing van het dossier, zoals afwegingen of motivering, is verweven doorheen de andere rubrieken van de nota.

5.3 Zorginspectie

Zorginspectie werd geconsulteerd. Zorginspectie stelt dat voorliggend voorstel hun huidige werkwijze niet wijzigt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de toekenning van een subsidie voor een vernieuwend project werknemersstatuut van de kinderbegeleider gezinsopvang.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN